

världsarvet
HÄLSINGEGÅRDAR

VÄRLDSARVET HÄLSINGEGÅRDAR

- "DECORATED FARMHOUSES OF HÄLSINGLAND"

Världsarvet Hälsingegårdar består av sju gårdar från 1800-talet. De visar hur oberoende bönder byggde och smyckade fler och större rum för fest än bönder i resten av världen. Det finns fler dekorerade interiörer i bondemiljö bevarade i Hälsingland än någon annanstans i världen. Hälsingegårdarna skrevs in på Unescos världsarvslista 2012.

Det finns cirka tusen välbevarade hälsingegårdar i 36 hälsingsocknar. Sju av dem klassas idag som världsarv.

Hälsingebönderna började bygga stort och inreda påkostade rum för fest redan under 1600-talet. Allteftersom byggdes fler och ännu större hus; allt kulminerade under 1800-talet. En enda gård kunde ha upp till femton inredda rum, där endast ett par brukades till vardags. Resten användes bara vid riktigt betydelsefulla tillfällen, som vid bröllop och begravningar.

Festrummen var rikt dekorerade. Målningstekniken markerade rummens användning och status. I de förnämsta högtidliga rummen målades ofta stora landskapsbilder, stadsmiljöer och vackra blomsterdekorationer direkt på väggarna.

Bönderna i Hälsingland var självägande och bestämde över sina inkomster och sitt byggande. Deras goda ekonomi hade sin grund i jordbruket. Dessutom hade många hälsingebönder möjlighet att få inkomst från linnetillverkning, handel och försäljning av skogsmark och avverkningsrätter.

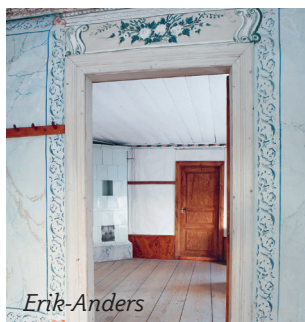
KORT OM VÄRLDSARV

Ett världsarv är en miljö helt unik i världen och har därmed betydelse för hela mänskligheten. Världsarv utses över hela världen av Unesco efter nominering av medlemsländerna. När ett objekt skrivits in på världsarvslistan är medlemslandet förpliktigat att bevara det för eftervärlden. Världsarvet Hälsingegårdar är inskrivet på Unescos världsarvslista som "Decorated farmhouses of Hälsingland" för den folkliga byggnads- och inredningskonsten; att vanliga bönder byggde så stora hus med så många och stora rum enbart avsedda för fest. I Hälsingland finns fler dekorerade interiörer bevarade än någon annanstans i världen.

DE SJU VÄRLDSARVSGÅRDARNA

Erik-Anders i Asta, Söderala **Jon-Lars** i Långhed, Alfta **Pallars** i Långhed, Alfta **Gästgivars** i Vallsta, Arbrå **Kristofers** i Stene, Järvsö **Bommars** i Letsbo, Ljusdal **Bortom Åa** i Fågelsjö, Los

*Tillsammans utgör de världsarvet Hälsingegårdar;
"Decorated farmhouses of Hälsingland"*

Erik-Anders

Jon-Lars

Pallars

Gästgivars

Kristofers

Bommars

Bortom Åa

FÖR MER INFORMATION

www.varldsarvethalsingegardar.se

www.lansstyrelsen.se/gavleborg

**Besökscentrum Världsarvet
Hälsingegårdar**

www.erik-anders.se

www.stenegard.com

www.varldsarvetgastgivar.se

www.ol-anders.se

**UNESCO World Heritage Centre - World
Heritage List** whc.unesco.org/en/list

Facebook: varldsarvethalsingegardar

Instagram: @varldsarvet_halsingegardar

Respektera den privata miljön och gå inte
in på gården när den inte är öppen för
besökare.

Foto

Jakob Dahlström

Maria G Nilsson

Länsstyrelsen
Gävleborg

Region
Gävleborg

